

KRUS partnerem programu badań przesiewowych sluchu na terenach wiejskich



130 tys. dzieci z terenów wiejskich może w tym roku skorzystać z nieodpłatnych badań przesiewowych sluchu prowadzonych przez Instytut Fizjologii i Patologii Sluchu i Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Głównym celem **Programu Badań Przesiewowych Sluchu u Dzieci z Terenów Wiejskich** jest wykrycie zaburzeń sluchu i umożliwienie dzieciom specjalistycznego leczenia lub rehabilitacji. Uczestnictwo w badaniach jest bezpłatne, wymaga jedynie pisemnej zgody rodziców. Badania są bezpieczne i nieuciążliwe dla dziecka. Są powszechnie stosowane w praktyce klinicznej. Analiza i opis wyników jest dokonywany na bieżąco przez koordynatorów programu; rodzice lub prawni opiekunowie dzieci, u których zostaną wykryte zaburzenia sluchu, otrzymują informację odnośnie dalszego, bezpłatnego postępowania diagnostycznego oraz terapeutycznego. Z badań zrealizowanych w latach 2008/2009 i 2010 w szkołach podstawowych na terenach wiejskich skorzystało ok. 200 tys. uczniów w wieku wczesnoszkolnym.

Program badań przesiewowych sluchu u dzieci ze środowisk wiejskich jest nowym kierunkiem aktywności KRUS w działaniach z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia, cieszącym się bardzo dobrym odbiorem społecznym. Zgodę na badania wyraża ok. 90 proc. rodziców. Finansowanie badań zapewnia z pozabudżetowych środków Fundusz Składowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników – samofinansujący się podmiot zarządzany przez Prezesa KRUS w systemie ubezpieczenia społecznego rolników – oraz inicjator Programu, Instytut Fizjologii i Patologii Sluchu (IFPS) i koordynator badań – Stowarzyszenie Przyjaciół Osób niesłyszących i niedosłyszących „Człowiek-człowiekowi” (SPONIN).

Poprzednie edycje programu wykazały niepokojąco dużą skalę zaburzeń sluchu u dzieci rozpoczynających edukację szkolną, czego konsekwencją mogą być m.in.: problemy w adaptacji szkolnej, zaburzenia koncentracji, komunikowania się dziecka z toczyeniem, ograniczenia w przyswajaniu wiedzy, trudności w mówieniu, wystawianiu się, czytaniu i pisanii. Co również niepokojące, około 60% rodziców nie miało świadomości istnienia zaburzeń sluchu u swoich dzieci.

Prof. dr hab. med. Henryk Skarżyński, dyrektor IFPS: – „Istnienie zaburzeń sluchu nie tylko utrudnia bądź uniemożliwia dziecku dostęp do informacji dźwiękowej, ale zakłóca również rozwój mowy, a w konsekwencji negatywnie wpływa na funkcjonowanie dziecka w szkole. Wczesne wykrycie zaburzeń sluchu u dzieci umożliwi efektywne wdrożenie odpowiednich działań leczniczych, rehabilitacyjnych oraz profilaktycznych, które prowadzą do złagodzenia lub usunięcia różnego rodzaju zaburzeń i dysfunkcji, a tym samym do stworzenia wszystkim dzieciom równych szans rozwoju. Dlatego tak ważny jest udział (...) dzieci w Programie, do czego gorąco zachęcam”.

W 2011 r. program badań przesiewowych sluchu realizowany jest od marca do grudnia (z wakacyjną przerwą). Łącznie program obejmie uczniów z ponad 7 tys. szkół z terenu 1 576 gmin. Do czerwca przebadano sluch u ponad 59 tys. dzieci z 3 353 szkół podstawowych na terenach wiejskich z województw: lubelskiego, małopolskiego, mazowieckiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego. Od września uczestniczą w nim dzieci rozpoczynające edukację szkolną w 9 kolejnych województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubuskim, łódzkim, opolskim, pomorskim, śląskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim.

Polska jest jedynym krajem w świecie, który realizuje program badań przesiewowych sluchu u dzieci w wieku wczesnoszkolnym na terenach wiejskich. Wartością nie do przecenienia jest fakt, że temat: „**Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z zaburzeniami komunikacyjnymi**”, zgłoszony przez Instytut Fizjologii i Patologii Sluchu, został przyjęty jako integralna część priorytetu polskiej prezydencji w obszarze „Zmniejszania różnic w zdrowiu społeczeństw Europy”.

„KRUS przyczynił się do nienotowanego wcześniej w skali międzynarodowej sukcesu (...) Te nadzwyczajne efekty chcemy propagować w Europie i na świecie”, prof. dr hab. med. Henryk Skarżyński, „Atest”, 17.05.2011

■ | Porównanie cech programów 2008 i 2010

Zasięg podmiotowy	2008	2010
Liczba szkół, w których przeprowadzono badania	5 045	4 041
Odsetek szkół	88,4%	88,6%
Populacja dzieci w wieku 7 lat objęta badaniami	80 592	73 621
Populacja dzieci w wieku 8-12 lat objęta badaniami	12 284	21 790
Odsetek szkół, w których liczba dzieci objętych badaniami nie przekraczała 20	70,7%	67,1%
Odsetek rodziców, którzy wyrazili zgodę na badania w odniesieniu do zakładanej liczby szkół	84,1%	89,2%
Liczba dzieci uczestniczących w obu programach	188 287	
Liczba szkół uczestniczących w obu programach	9 086	
Wyniki porównawcze	2008	2010
Odsetek dzieci w wieku 7 lat z zaburzeniami słuchu typu przewodzeniowego lub odbiorczego	13,7%	13,9%
Odsetek dzieci w wieku 7-12 lat z zaburzeniami słuchu typu przewodzeniowego lub odbiorczego	14,0%	14,4%
Odsetek zaburzeń słuchu typu pohałasowego wśród dzieci z zaburzeniami słuchu	8,7%	9,1%
Odsetek rodziców dzieci z zaburzeniami słuchu, którzy nie zwrócili uwagi na problem zaburzeń słuchu u swoich dzieci	59,5%	58,8%
Odsetek dzieci, które w badaniu ankietowym wskazały na okresową lub stałą obecność szumów usznych	33%	28%
Odsetek dzieci z zaburzeniami słuchu, które wskazały na okresową lub stałą obecność szumów usznych	17,1%	13,2%
Odsetek dzieci z zaburzeniami słuchu, które proszą o powtórzenie informacji	66,3%	65,8%
Odsetek dzieci z zaburzeniami słuchu, które wykazują opóźniony rozwój mowy	12,0%	16,9%

Wykaz gmin i szkół, w których wykonywane są badania przesiewowe słuchu w ramach programu znajdują się na stronie: www.sponin.org.pl

Dokumentacja programu dostępna jest na stronie: www.krus.gov.pl

■ | Dodatkowe informacje:

Biuro Komunikacji Społecznej KRUS – Centrala

al. Niepodległości 190, 00-608 Warszawa

rzecznik@krus.gov.pl

tel. 22 592 64 15